

„Proiectul de chestionar nr. 3 cuprinde 1596 de întrebări și este alcătuit după principiul „de la noțiune la cuvânt“ Întrebările sînt grupate în cadrul a 27 de teme: I. *Animalele* (87 de întrebări); II. *Pescuitul* (9 întrebări); III. *Păstoritul* (39 de întrebări); IV. *Creșterea vitelor* (131 de întrebări) V. *Regnul vegetal* (91) de întrebări) etc.

În afara celor 27 de teme, „Proiectul de chestionar nr. 3“ conține un capitol (al XXVIII-lea) intitulat *Diverse* (37 de întrebări), care prevede obținerea unor pronume, numerale, adverbe particule ș.a. și un capitol (al XXIX-lea) intitulat *Anexă onomastică*.

Am avea de făcut cîteva observații și propuneri numai în legătură cu tema a III-a (*Păstoritul*) și cu tema a XXVI-a (*Formele de relief*).

După părerea noastră, terminologia păstorească din Carpați, așa cum este ea oglindită în „Proiectul de chestionar nr. 3“, trebuie să fie inclusă pe de-a-ntregul în *Chestionarul general al Atlasului*, dată fiind răspîndirea teritorială considerabilă a unora dintre cuvintele prevăzute în cadrul acestei teme².

Am avea însă de observat că la întrebarea nr. 131 din cadrul acestei teme, „Jak się nazywa serwatka z mleka owczego?“ figurează cuvîntul pol. *żętyca*. În realitate însă *żętyca* (rom. *jîntiță*) nu înseamnă „zer din lapte de oaie“ în general, ci numai zerul fiert, din care încă nu s-a extras „urda“. (Cf. în această privință și B.D. Hrincenko, *Словарь украинского языка*, Kiev, 1907, vol. I, p. 259, unde citim: „вурда..., сыр, вываренный из сыворотки“).

De aceea, în locul întrebărilor 131 (v. mai sus) și 132 — „Jak się nazywa tłuszciesza żętyca z wierzchu kotła?“ (la care se are în vedere obținerea cuvîntului pol. *hurda* și a cuvintelor s.-cr. *скѡрун*, *ка́ймак* am propune să se formuleze următoarele trei întrebări:

131) Cum se numește zerul din lapte de oaie închegat? (rom. *zer*, rus. *сыворотка*, ucr. *сирóватка*, bul. *сироватка*, s.-cr. *сѣрутка*).

131') Cum se numește brînză extrasă din zerul fiert? (rom. *urda*, ucr. *вурда*, pol. *hurda*, bulg. *урда*³).

132) Cum se numește zerul fiert din care încă nu s-a extras urda? (rom. *jîntiță*, ucr. *женціця*, pol. *żętyśa*).

În cadrul temei a XXVI-a din „Proiectul de chestionar nr. 3“ pentru lexic — *Formele de relief* — credem că ar fi bine să se includă încă vreo cîteva întrebări privitoare la formele de relief întîlnite în zona Carpaților și a Balcanilor.

Astfel, observăm că în „Proiect“ nu figurează o întrebare pentru noțiunea denumită în limba rusă cu cuvîntul *ущёлье* (rom. *cheie*). De asemenea, lipsește o întrebare pentru noțiunea denumită în limbă rusă cu cuvîntul *перевал* rom. *pas*). În afară de aceasta, propunem să se includă în chestionar o întrebare pentru noțiunea de „rîu care dispăre sub pămînt“ (în s.-cr. *пѡнорница*) și pentru noțiunea de „loc în care un rîu dispăre sub pămînt“ (în rom. *ponor*, cf. bulg. *понѡр*, s.-cr. *пѡнор*).

² Propunerea de a se restringe numărul întrebărilor privitoare la terminologia păstorească a fost formulată de A. Nabovšt'ak (Bratislava) în cadrul discuțiilor despre *Atlasul lingvistic slav* organizate de revista «Вопросы языкознания» (Vezi nr. 5. 1961, p. 67, pct. 3).

³ Vezi V. Dečev, *Среднеродопско овчарство*, în *Сборник за народни умотворения наука и книжнина*, Sofia, 1903, XIX, partea a doua, p. 8 și 81